

Βουκουρέστι, 22 Νοεμβρίου 2024
Α.Π. Φ. 2700/ΑΣ 1608

ΠΡΟΣ: Β4 Διεύθυνση

ΚΟΙΝ: ΥΠ.ΕΞ.

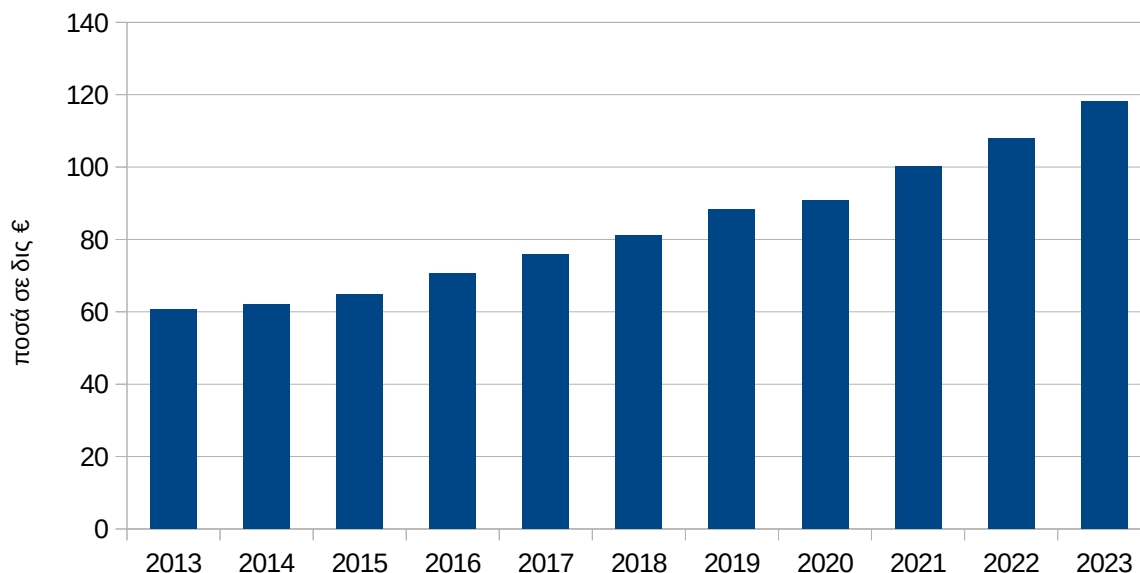
- Διπλωματικό Γραφείο κ. Πρωθυπουργού
- Διπλωματικό Γραφείο κ. Υπουργού
- Διπλωματικό Γραφείο ΥΦΥΠΕΞ κας Παπαδοπούλου
- Διπλωματικό Γραφείο ΥΦΥΠΕΞ κ. Φραγκογιάννη
- Γραφείο κ. Γεν. Γραμματέα ΔΟΣ & Εξωστρέφειας
- Α΄ & Β΄ Γενικές Διευθύνσεις
- Α3 & Β1 Δ/νσεις

Ε.Λ.: Γραφείο κας Πρέσβευς

ΘΕΜΑ: Άμεσες Επενδύσεις στη Ρουμανία.

Σύμφωνα με Έκθεση της Κεντρικής Τράπεζας Ρουμανίας, **οι σωρευτικές άμεσες ξένες επενδύσεις** (Απόθεμα ΑΞΕ - FDI Stock) στη Ρουμανία διαμορφώθηκαν, στο τέλος του 2023, σε **118,2 δις ευρώ**, σημειώνοντας αύξηση 9,6 % σε σχέση με το 2022 και ανερχόμενες πλέον στο 36,4% του ΑΕΠ της χώρας. Παρά τον διπλασιασμό του Αποθέματος ΑΞΕ της Ρουμανίας εντός της τελευταίας δεκαετίας, το ποσοστό επί του ΑΕΠ μειώθηκε αντιστοίχως από το 42,4% (2013) στο 36,4% (2023), εξέλιξη που καταδεικνύει την ακόμη πιο αλματώδη άνοδο του εγχώριου ΑΕΠ κατά τη χρονική αυτή περίοδο¹.

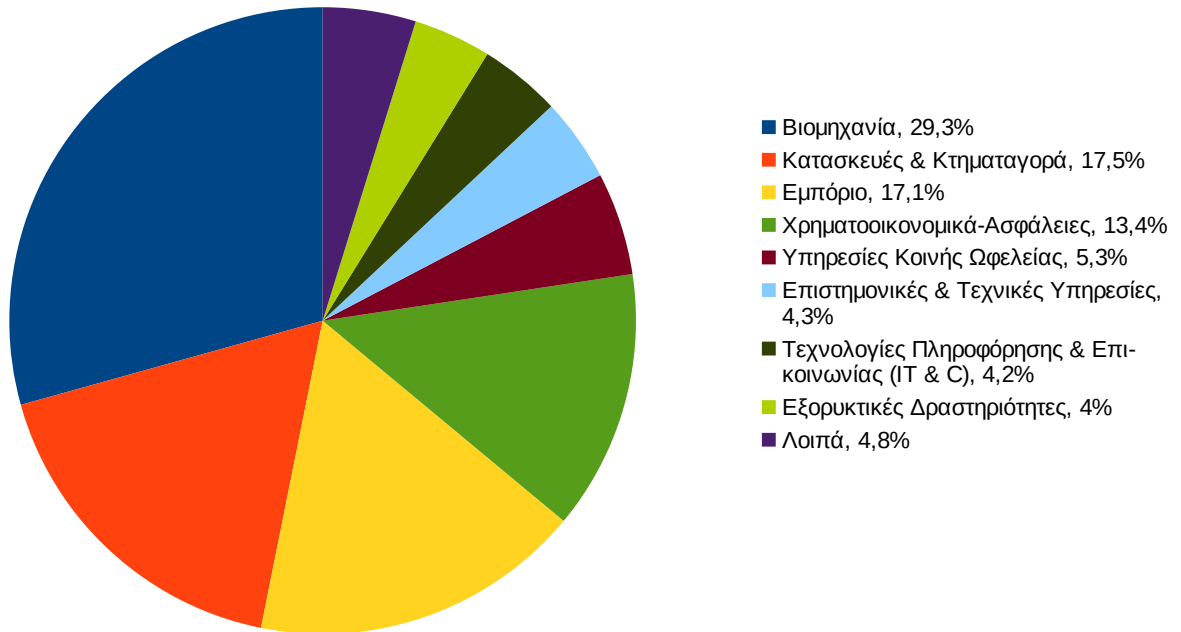
ΑΠΟΘΕΜΑ ΑΞΕ ΣΤΗ ΡΟΥΜΑΝΙΑ, 2013-2023

Το 63% του εν λόγω ποσού αφορά παραγωγικές επενδύσεις (greenfield) και το λοιπό συγχωνεύσεις και εξαγορές. Το 29,3% έχει τοποθετηθεί στη βιομηχανία, το 17,5% στον κατασκευαστικό τομέα και την κτηματαγορά, το 17,1% στο εμπόριο και το 13,4% σε χρηματοοικονομικές και ασφαλιστικές δραστηριότητες.

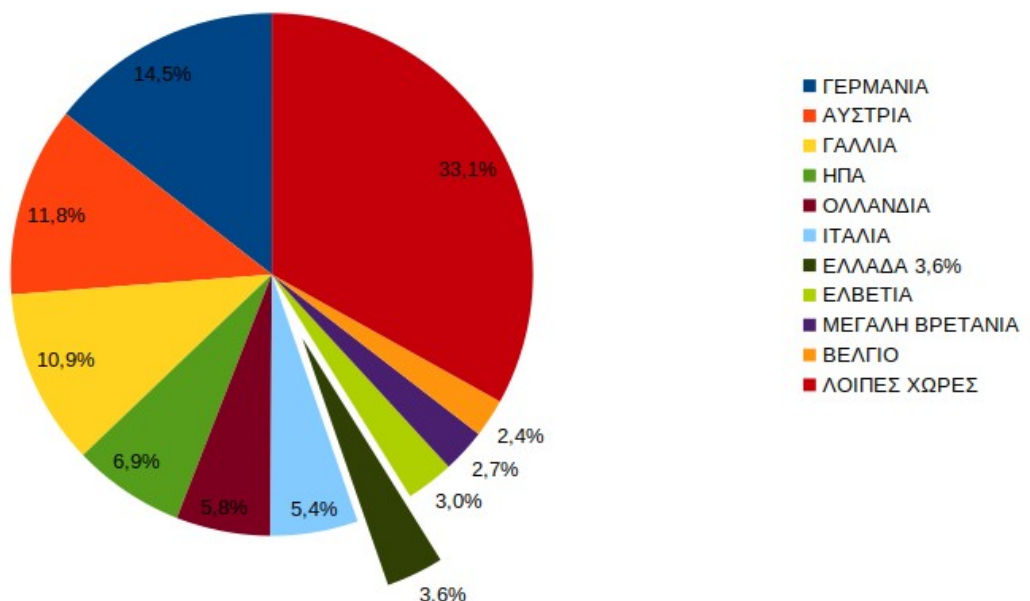
¹ Ο Μέσος Ετήσιος Μικτός Μισθός ξεπέρασε, κατά το 2023, τον αντίστοιχο της Ελλάδας, όπως καταγράφηκε σε έγγραφό μας με Α.Π. Φ. 2700/ΑΣ 1580/15.11.2024.

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΑΠΟΘΕΜΑΤΟΣ ΑΞΕ ΡΟΥΜΑΝΙΑΣ, 2023

Σε ότι αφορά τις **επενδύτριες χώρες**, σημαντικό τμήμα των Άμεσων Ξένων Επενδύσεων στη Ρουμανία προέρχεται από ενδιάμεσες χώρες (Immediate Investor Countries), όπως η Ολλανδία, η Κύπρος, το Λουξεμβούργο και η Ελβετία, οι οποίες προσφέρουν ειδικά κίνητρα προς τούτο, βλ. και Ετήσια Έκθεση Γραφείου ΟΕΥ Βουκουρεστίου για το 2023, σελ. 22. Εστιάζοντας στις **αρχικές χώρες προέλευσης** των επενδυτικών κεφαλαίων (Ultimate Investing Country), οι δέκα σημαντικότερες στα τέλη του 2023 εκπροσωπούσαν το 66,9% του συνολικά επενδεδυμένου κεφαλαίου (η Ελλάδα κατατάσσεται **έβδομη**): Γερμανία 17,1 δις €, Αυστρία 13,9 δις €, Γαλλία 12,9 δις €, Η.Π.Α. 8,2 δις €, Ολλανδία 6,9 δις €, Ιταλία 6,4 δις €, **Ελλάδα 4,2 δις €**, Ελβετία 3,5 δις €, Μεγάλη Βρετανία 3,2 δις € και Βέλγιο 2,8 δις €. Σημειώνεται ότι το 86,4% του συνολικού επενδεδυμένου κεφαλαίου προέρχεται από κ-μ της Ε.Ε., ενώ, εκτός αυτής, ως κυριότερες χώρες προέλευσης επενδύσεων καταγράφονται οι Η.Π.Α., Ελβετία, Μεγάλη Βρετανία, Τουρκία και Η.Α.Ε..

ΚΥΡΙΕΣ ΕΠΕΝΔΥΤΡΙΕΣ ΧΩΡΕΣ ΣΤΗ ΡΟΥΜΑΝΙΑ (συνολικό επενδεδυμένο κεφάλαιο)

Από ελληνικής πλευράς, καταγράφονται, μεταξύ άλλων, σημαντικές επενδύσεις των εταιρειών: ΔΕΗ & ΔΕΗ Ανανεώσιμες, Όμιλος ΒΙΟΧΑΛΚΟ, Όμιλος ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΟΥ (METLEN, σε Α.Π.Ε.), MOTOR OIL (Α.Π.Ε.), HelleniqEnergy (πρώην ΕΛ.ΠΕ., σε Α.Π.Ε.), ΟΛΥΜΠΙΟΣ Γαλακτοκομικά, JUMBO, INTRACOM, INTRAKAT/ΑΚΤΩΡ, ALUMIL, VISTA BANK, ISOMAT (Δομικά Υλικά), EUROFIT (εξοπλισμός καταστημάτων και αποθηκών), DRUCKFARBEN HELLAS S.A. (βιομηχανικά χρώματα), ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΚΡΗΤΗΣ (προσθετικά χρωμάτων), BEST FOOD (snacks), ΚΑΡΑΜΟΛΕΓΚΟΣ (αρτοποιήματα), ΥΦΑΝΤΗΣ (αλλαντικά), ΣΑΡΑΝΤΗΣ (καλλυντικά), TOPLINE-SILHOUETTE (καλλυντικά & ινστιτούτα αδυνατίσματος), ΙΑΤΡΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΑΘΗΝΩΝ (MEDSANA), ICAP, STOIXIMAN/KAIZEN GROUP (στοιχηματική), TELEPERFORMANCE (call centers), AUSTRIAN CARD-INFORM LYKOS (fintech), VIVA CREDIT (χρηματοοικονομικές υπηρεσίες).

Η αξία των **εισροών Άμεσων Ξένων Επενδύσεων** (FDI Flow) στη Ρουμανία διαμορφώθηκε το 2023 σε 6,75 δις ευρώ, καταγράφοντας κάμψη της τάξης του 36,3% σε σχέση με το 2022. Η εν λόγω πτώση αποδίδεται στην ανασφάλεια και την έλλειψη προβλεψιμότητας που χαρακτηρίζουν το διεθνές οικονομικό γίγνεσθαι, στο πλαίσιο των εν εξελίξει μειζόνων γεωπολιτικών εξελίξεων στην Ουκρανία και στη Μέση Ανατολή. Οι επενδύσεις αυτές κατευθύνθηκαν πρωτίστως προς την βιομηχανία (2,5 δις €), τις χρηματοοικονομικές υπηρεσίες & τις ασφάλειες (1,74 δις €) και το εμπόριο (1,65 δις €).

Από την άλλη πλευρά, το **απόθεμα των Ρουμανικών ΑΞΕ** στην αλλοδαπή ανήλθε, στα τέλη του 2023, σε **6,5 δις ευρώ**, τα οποία έχουν κατευθυνθεί πρωτίστως στους ακόλουθους τελικούς προορισμούς: Μολδαβία (494 εκ. ευρώ), Ιταλία (409 εκ. ευρώ), Γαλλία (350 εκ. ευρώ), Βουλγαρία (331 εκ. ευρώ) και Κύπρος (290 εκ. ευρώ). Στη σχετική κατάταξη, **η Ελλάδα τοποθετείται 10η**, καταγράφοντας συνολικό επενδεδυμένο κεφάλαιο από τη Ρουμανία της τάξης των **72 εκ. ευρώ**.

Η Ρουμανία επιδιώκει ενεργά την προσέλκυση παραγωγικών επενδύσεων από την αλλοδαπή, προσφέροντας μία εθνική αγορά 19 περίπου εκατ. κατοίκων, ένα σχετικά καλά εκπαιδευμένο και καταρτισμένο εργατικό δυναμικό, ανταγωνιστικό κόστος εργασίας, στρατηγική θέση μεταξύ Δυτικής-Ανατολικής και Βόρειας/Κεντρικής-Νότιας Ευρώπης, καθώς και αφθονία φυσικών πόρων. Η χώρα διαθέτει **96 βιομηχανικά πάρκα**, τόσο δημόσια όσο και ιδιωτικά.

Η μελλοντική ελκυστικότητα της Ρουμανίας ως επενδυτικός προορισμός θα εξαρτηθεί τόσο από την πορεία ένταξης της χώρας στον ΟΟΣΑ, καθώς και από την προώθηση της μεταρρυθμιστικής ατζέντας από την όποια Κυβέρνηση προκύψει από τις επικείμενες εκλογές. Συναφώς, η Έκθεση της Ε. Επιτροπής για τη Ρουμανία έτους 2023, αφενός καταγράφει πρόοδο ως προς την καταπολέμηση της διαφθοράς και την αύξηση της διαφάνειας στους διαγωνισμούς κρατικών προμηθειών, αφετέρου εστιάζει στην ανάγκη βελτίωσης των διοικητικών μηχανισμών με συνακόλουθη μείωση της γραφειοκρατίας, καθώς και στην επίτευξη υψηλότερου βαθμού συνεργασίας και συντονισμού των διάφορων υπηρεσιών του κράτους.

Στους δυνητικούς επενδυτές προσφέρονται ειδικά δασμολογικά και φορολογικά κίνητρα σε **έξι Ζώνες Ελευθέρου Εμπορίου** πλησίον του Δούναβη και των ακτών της Μαύρης Θάλασσας, και συγκεκριμένα στις πόλεις Sulina, Constanta-Sud Agigea, Galați Brăila, Curtici-Arad και Giurgiu.

Από θεσμικής σκοπιάς, η Ρ/Κυβέρνηση, με το έκτακτο διάταγμα υπ' αριθμ. 147/2022 που δημοσιεύτηκε στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης στις 28.10.2022 (τεύχος 1048, Μέρος Ι), προχώρησε στην ίδρυση της Ρουμανικής Υπηρεσίας Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου/Romanian Agency for Investments and Foreign Trade. Πρόκειται για νομικό πρόσωπο που υπάγεται στην Κυβέρνηση και συντονίζεται από τον Πρωθυπουργό ενώ χρηματοδοτείται μέσω της Γενικής Γραμματείας της Κυβέρνησης.

Βάσει του ανωτέρω διατάγματος, η Υπηρεσία Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου/Romanian Agency for Investments and Foreign Trade (ARICE, <https://arice.gov.ro/1/>), αναλαμβάνει από το Υπουργείο Επιχειρηματικότητας και Τουρισμού την αρμοδιότητα εφαρμογής της πολιτικής της Κυβέρνησης για την προσέλκυση ξένων επενδύσεων, την προώθηση του εξωτερικού εμπορίου και την παρακολούθηση των ρουμανικών επενδύσεων στο εξωτερικό.

Η εν λόγω Υπηρεσία τέθηκε σε λειτουργία από τις 23.2.2023 και αποτελεί πλέον, ως τμήμα του Γραφείου του Πρωθυπουργού, το εθνικό σημείο επαφής για αλλοδαπούς επενδυτές, οι οποίοι επιθυμούν να επικοινωνήσουν με Ρουμάνους αξιωματούχους. Την θέση του Προέδρου, με βαθμό Υφυπουργού, καταλαμβάνει ο κ. Rares-Stefan Burlacu.

Πιο αναλυτικά, η Ρουμανική Υπηρεσία Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου :

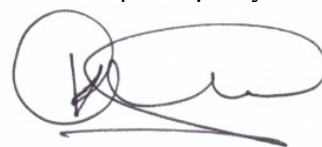
α) Δρομολογεί και συντονίζει την ανάπτυξη πολιτικών, στρατηγικών και προγραμμάτων στους τομείς του εξωτερικού εμπορίου, της προσέλκυσης ξένων επενδύσεων στη Ρουμανία και της παρακολούθησης των ρουμανικών επενδύσεων στο εξωτερικό, σε συνεργασία με τα υπουργεία και τις αρχές της κεντρικής και τοπικής δημόσιας διοίκησης, σύμφωνα με τις προτεραιότητες και το πρόγραμμα οικονομικής ανάπτυξης της χώρας.

β) Δρομολογεί, συντονίζει και διασφαλίζει τον έλεγχο των δραστηριοτήτων για την προώθηση των ξένων επενδύσεων στη Ρουμανία και του εξωτερικού εμπορίου, καθώς και την παρακολούθηση των ρουμανικών επενδύσεων στο εξωτερικό.

γ) Συνεργάζεται με το Υπουργείο Εξωτερικών και άλλα όργανα και φορείς με αρμοδιότητες στον τομέα των εξαγωγών και των ξένων επενδύσεων, προκειμένου να προωθηθούν και να υποστηριχθούν οι εξωτερικές εμπορικές δραστηριότητες, να προσελκυστούν επενδύσεις στη ρουμανική οικονομία και να υποστηριχθούν τα επενδυτικά συμφέροντα του ρουμανικού επιχειρηματικού περιβάλλοντος και

δ) Διασφαλίζει την παρακολούθηση των ρουμανικών επενδύσεων στο εξωτερικό.

Ο Προϊστάμενος

Κωνσταντίνος Δίκaros, Σύμβουλος ΟΕΥ Α΄